

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Lääne-Viru Arenduskeskus

registrikood: 90014052

tänava/talu nimi, F. R. Kreutzwaldi tn 5
maja ja korteri number:

linn: Rakvere linn

maakond: Lääne-Viru maakond

postisihnumber: 44314

telefon: +372 5072988

e-posti aadress: info@arenduskeskus.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	11
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	11
Lisa 6 Annetused ja toetused	12
Lisa 7 Tulu ettevõtlusest	12
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	12
Lisa 9 Tööjõukulud	12
Lisa 10 Muud kulud	13
Lisa 11 Seotud osapooled	13
Aruande allkirjad	14
Vandeauditori aruanne	15

Tegevusaruanne

Tegevusaruanne

SA Lääne-Viru Arenduskeskus on MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused liige alates 01.01.2019. Sihtasutuse asutajaks on Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (VIROL). 2019 aastal jätkus asutaja ja koostööpartneritega varasemalt kokkulepitud koostöö, et saavutada sihtasutuse põhikirjalisi eesmärke.

SA Lääne-Viru Arenduskeskuse poolt osutatavate baasteenuste sihtgruppi lisandusid 2019 aastal üle kolme aasta tegutsenud ettevõtjad. Jätakuvalt on Arenduskeskuse klientideks investorid, alustavad ettevõtjad, noored ja kodanikeühendused.

2019 aastal jätkus meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ raames tegevus „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks“ (PATEE) Lääne-Virumaa piirkondlike algatuste tugiprogramm, mille üks sihtgrupp (lapsed ja noored alates lasteaiaaegalistest gümnaasiumi lõpetajateni) oli ka 2018 aastal meie tegevuste sihtgrupiks. Jätkusid ka sama meetme raames ettevõtlusvaldkondade toetamise tegevused. Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlusvaldkondade edendamine on võetud eesmärgiks ka uueks perioodiks aastatel 2020-2023.

PATEE Noorte ettevõtlikkuse programmi tegevused

Tegevused, mis olid planeeritud 2019. aastaks said ellu viidud. Kokku korraldati noorte programmi raames 29 üritust. Sellele arvule lisanduvad veel koolide enda poolt noorte programmi rahastusel toimunud õppevisiidid ettevõtetesse ning sõidud Ettevõtluskülla, mida noorte programm toetas ja koordineeris, kuid ise otseselt ei korraldanud. Toimusid ettevõtlikkus- ja ettevõtluspädevusi tõstvad sündmused:

- Õpime koos 2019 - suunatud 4.-9.klassidele
- Ärimudeli koolitus - suunatud 11.klassidele
- Inspiratsioonilabor - suunatud 9. ja 10.klassidele

Kokku on programmis osalenud 1738 noort ja õpetajat (noori ca 1500 sellest arvust). Kuna 2019. aasta tegevused olid teatud osas suunatud ka lasteaedadele (ettevõtlusõppealaste programmide rakendamine ja levitamine- "Minu raha" õppeprogramm), on kaasatud õppeasutuste arv eelmise aastaga võrrelduna suurem (kokku 41 õppeasutust). Programmi on kaasatud kõik maakonna kohalikud omavalitsused (8 KOV).

Ettevõtlikkus- ja ettevõtlusõppe rakendamise aktiivsuse toetamiseks soetati noorte programmi raames 2019. aastal Ettevõtluskülla poolt väljatöötatud õppeprogrammid ja koolitati välja juhendajad. Programmide kasutusaktiivsuse tõstmiseks koolides on läbi viidud kogemuskohtumised, samuti käis Arenduskeskus ise koolides mänge juhendamas. Need tegevused on õpetajate juhendamise- ja mängukasutusjulgust oluliselt tõstnud. Ettevõtliku kooli võrgustik on kasvanud - kokku on liitunud koole 13 ja lasteaedu 7, neist on Ettevõtliku kooli kvaliteedistandardi baastaseme saavutanud 7 kooli ja 5 lasteaeda.

Õpilasfirmade liikmete ja juhendajate toetusprogramm on aidanud kaasa maakonna õpilasfirmade ja nende juhendajate võrgustamisele ja õpilasfirmade liikmete pädevuste tõusule. Toetava programmi eesmärgiks on ka kogu õpilasfirmade meetodika osas teadlikkust tõsta, et rohkem koole võtaks programmi kasutusele. Programmiga liitusid 2019 aastal õpilasfirmad Ametikoolis ja minifirma Kunda ÜGs, kuid siiski on 2019/20 õppeaastal õpilasfirmade arv paari firma võrra väiksem.

PATEE 2019 tegevused ettevõtluse valdkonnas

2019 aastal viidi läbi üks messkoolitus, üks arenguprogramm ja kaks arengureisi.

Ettevõtjate ekspordivõimekuse kasvuks, toimus messikoolitus 07.03.2019. Koolituse eesmärgiks oli anda juhiseid, kuidas paremini ette valmistada, kuidas messiboksis maksimum saavutada, kuidas peale messi efektiivne olla. Koolitusel osales 15 inimest 10st ettevõttest.

2019 aastal viis Lääne-Viru Arenduskeskus läbi Lääne-Viru maakonna ettevõtjatele digitaliseerimise ja personalijuhtimise arenguprogrammi. Arenguprogrammis osales 20 ettevõtjat, kes said kasulikke teavet ja ettevõtte arendamiseks mitmeid arendusmõtteid ning suundumusi.

Projekti raames viidi läbi kaks arengureisi- Taltech'i labori külastus (1 päevane) ja transpordi ettevõtete arengureis (2 päevane) ning infopäevad seoses Lääne Viru maakonna ettevõtlusuuringuga. Üritustel osales kokku 23 ettevõtet.

Lääne-Viru Arenduskeskus tellis OÜ Geomedia uuringu "Eelised ja piirangud Lääne-Viru maakonna tööstusettevõtete konkurentsivõime kasvaks". Uuringu tulemusena esitatati ettepanekud tööstuse tegevuskeskkonna parandamiseks maakonnas avaliku sektori ja ettevõtjate koostöös. Töö tulemusi rakendatakse Lääne-Viru maakonna riiklikult toetatavasse piirkondlike algatuste programmi. Seoses uuringuga korraldas Arenduskeskus infopäeva/seminari ning fookusgrupi koosoleku, kus anti ülevaade uuringu põhimõtetest ning tulemustest. Lisaks tutvustati uuringu tulemusi arenguseminar "Tööjõud ja digitaliseerimine

Lääne-Viru ettevõtluses. Hetkeseis ja väljakutsed", mis toimus 14. novembril 2019.

2019 aasta majandusaasta aruande olulisemad MTÜ tegevused

Vabaihenduste konsultandi nõustamisi teostati 2019 aastal kokku 65 korral. Korraldati üks eesti- ja üks venekeelne projektikirjutamise koolitus ning üks omatulu teenimise võimaluste tutvustamiseks infoseminar.

2019 aastal viidi läbi vabaihenduste juhtide arenguprogramm, milles osales 15 MTÜ juhatuse liiget ning toimus kokku 6 koolitust.

2019 aastal oli vabaihenduste konsultant ka TOUREST 2019 maakonna messiboksi koordinaator. Samuti osaleti aktiivselt maakonna arengustrateegia vabaihenduste ümarlauas.

SA Lääne-Viru arenduskeskus viis läbi koostööprojekti „Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu ja Sihtasutuse Lääne-Viru Ettevõtlus- ja Arenduskeskus koostöövõimekuse suurendamine ja arendamine“. Projektiga saavutati ühine arusaam, et maakonna tasandil on vajalik ühtselt koordineeritud arendustegevus. Projektis väljatoodud tegevuskavaga liigutakse edasi 2020 aastal.

Ettevõtlusnädalal korraldati Sotsiaalse ettevõtluse päev, kus anti ülevaade omatulu teenimise võimalustest. Aasta lõpus tunnustati ka maakonna vabatahtlikke, kes on oma silmapaistva tegevusega kaasa aidanud kohaliku elu arengule, loonud või algatanud uusi tegevusi, kaasa aidanud koostööle ja toetanud maakonna arengut.

Ülevaade 2019 aasta olulisematest tegevustest ettevõtlusteadlikkuse valdkonnas.

Teostati 129 ettevõtte baasnõustamist. 26 ettevõtet on saanud Starditoetuste nõustamist. Tegevuste hulgas on ka ettevõtlusvaldkonna info, uudiste ja reklaami levitamine, millest said osa 231 inimest. 12 inimest osales ettevõtte baaskoolitusel. Toimus traditsiooniline Ettevõtlusnädal kus osalejaid oli ca 600 inimest.

Investorteeninduse valdkonna olulisemaks tegevuseks oli Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa, Järvamaa ja Jõgevamaa investorpäringutele vastamine, väärtuspakkumiste koostamine, potentsiaalsetele investoritele piirkonna tutvustamine visiitide korraldamise ja teavitusmaterjalide abil. Oleme väliskapitaliga ettevõtetele abiks jätkuinvesteeringute tegemisel, pakkudes neile sobivaid EAS teenuseid ja tooteid ning vahendame neile kontakte allhanketöö teostaja või toorme pakkuja leidmiseks. 2019 aastal toimus 104 kliendikontakti, piirkonda toodi 5 väliskülastust.

Hinnang 2019 aasta tegevusele.

SA Lääne-Viru Arenduskeskus jätkas 2019 aasta põhikirjalisi tegevusi.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	31 539	16 830	
Nõuded ja ettemaksed	35 636	78 819	2,3
Kokku käibevarad	67 175	95 649	
Kokku varad	67 175	95 649	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	84 874	80 502	3,4
Kokku lühiajalised kohustised	84 874	80 502	
Kokku kohustised	84 874	80 502	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	15 147	-21 182	
Aruandeaasta tulem	-32 846	36 329	
Kokku netovara	-17 699	15 147	
Kokku kohustised ja netovara	67 175	95 649	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	387 188	385 732	5,6
Tulu ettevõtlusest	3 144	4 016	7
Muud tulud	422	6 818	
Kokku tulud	390 754	396 566	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-1 000	0	
Mitmesugused tegevuskulud	-177 651	-174 193	8
Tööjõukulud	-223 288	-172 832	9
Muud kulud	-21 661	-13 212	10
Kokku kulud	-423 600	-360 237	
Põhitegevuse tulem	-32 846	36 329	
Aruandeaasta tulem	-32 846	36 329	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-32 846	36 329
Korrigeerimised		
Muud korrigeerimised	0	-21 185
Kokku korrigeerimised	0	-21 185
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	43 183	-78 816
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	4 372	80 502
Kokku rahavood põhitegevusest	14 709	16 830
Kokku rahavood	14 709	16 830
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	16 830	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	14 709	16 830
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	31 539	16 830

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
Arvestuspõhimõtete muutuste mõju	-21 182	-21 182
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	-21 182	-21 182
Aruandeaasta tulem	36 329	36 329
31.12.2018	15 147	15 147
Aruandeaasta tulem	-32 846	-32 846
31.12.2019	-17 699	-17 699

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Lääne-Viru Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse 2019. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud järgides Eesti Finantsaruandluse standardi põhinõudeid, mis on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna Juhendid. SA Lääne-Viru Arenduskeskus on riigiraamatupidamiskohuslane, seega lähtub ta oma raamatupidamise korraldamises ka Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist.

26.10.2017 aastal moodustati Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu poolt SA Lääne-Viru Ettevõtlus ja arenduskeskus, millega liideti SA Lääne-Viru Arenduskeskus.

Ühinevad sihtasutused leppisid kokku, et ühendatava sihtasutuse vara antakse tervikuna üle ühendavale sihtasutusele.

Ühinemise päevaks oli 01.01.2018

Raha

Arveldused toimuvad SEB panga kaudu.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid hinnatakse eraldi. Nõue loetakse lootusetuks, kui puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis alla hinnatud.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõue või laekumata jäämise risk. Sihtfinantseerimine kajastatakse brutomeetodil. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad sihtfinantseerimist samades perioodides kui toetuse saaja.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulud

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruaruande kirjel Muud tegevuskulud.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapooled on nõukogu ja juhatuse liikmed ning nende isikute lähedased

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11 804	11 804	
Muud nõuded	274	274	
Intressinõuded	4	4	
Viitlaekumised	270	270	
Ettemaksed	188	188	
Tulevaste perioodide kulud	188	188	
Saamata sihtfinantseerimine	23 370	23 370	5
Kokku nõuded ja ettemaksed	35 636	35 636	
	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	28 927	28 927	5
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10 896	10 896	
Muud nõuded	274	274	
Intressinõuded	4	4	
Viitlaekumised	270	270	
Saamata sihtfinantseerimine	38 722	38 722	5
Kokku nõuded ja ettemaksed	78 819	78 819	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	4 063	4 063	3 767	3 767
Erisoodustuse tulumaks	29	29	4	4
Sotsiaalmaks	6 962	6 962	6 427	6 427
Kohustuslik kogumispension	300	300	231	231
Töötuskindlustusmaksed	450	450	467	467
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 804	11 804	10 896	10 896

Lisa 4 Võlad ja ettemaksud (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	3 611	3 611
Võlad töövõtjatele	11	11
Maksuvõlad	11 804	11 804
Muud võlad	66 594	66 594
Puhkusetasude kohustis	2 854	2 854
Kokku võlad ja ettemaksud	84 874	84 874
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	910	910
Maksuvõlad	10 896	10 896
Muud võlad	66 594	66 594
Puhkusetasude kohustis	2 102	2 102
Kokku võlad ja ettemaksud	80 502	80 502

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad soetusmaksumuses

	31.12.2018	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan­des	31.12.2019
	Nõuded				Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Eesti Noorsootöö Keskus	-28 927	40 073		11 146	
EAS	-18 213	82 305		70 063	5 971
VIROL		28 802		28 802	
Eesti Noorteühenduse Liit		400	189	211	
KÜSK		29 500		29 500	
Rahandusministeerium	-20 509	139 608		129 383	10 284
Maakondlikud Arenduskeskused MTÜ		110 969		118 083	7 114
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-67 649	431 657	189	387 188	23 369
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-67 649	431 657	189	387 188	23 369

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	387 188	385 732
Kokku annetused ja toetused	387 188	385 732

Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2019	2018
Muu toodete ja teenuste müük	3 144	4 016
Kokku tulu ettevõtlusest	3 144	4 016

Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Administreerimiskulud	31 502	11 981
Lähetuskulud	4 184	5 085
Koolituskulud	8 208	3 758
Ruumide kulud	8 529	9 128
Sõidukite kulud	10 591	7 640
Infotehnoloogia kulud	10 151	7 780
Inventari kulud	4 749	4 073
Toitlustuskulud	4 930	6 903
Õppevahendite ja ürituste korraldamise kulud	88 747	114 370
Muud kulud	6 060	3 475
Kokku mitmesugused tegevuskulud	177 651	174 193

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	166 644	129 169
Sotsiaalmaksud	56 644	43 663
Kokku tööjõukulud	223 288	172 832
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	6

Töölepinguga töötajate keskmine arv 2019. aastal oli 7.

Töölepingu alusel töötavate isikute palgakulu oli 155 276 eurot.
Võlaõigusliku lepingu alusel töötavate isikute palgakulu oli 10 347 eurot.
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmetele arvestatud tasud olid

1021 eurot.

Lisa 10 Muud kulud

(eurodes)

	2019	2018
Käibemaksu kulu	21 661	13 212
Kokku muud kulud	21 661	13 212

Lisa 11 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	27 980	28 529
Isikliku sõiduauto kompensatsioon	382	1 036